

Обраћање високог представника Педија Ешдауна на ценази Алије Изетбеговића

Први пут сам срео Алију Изетбеговића у овом граду, августа 1992. године.

Последњи пут сам га видео у петак.

У времену између ова два датума он је водио своју земљу усправан и превладао је у рату у којему је неким циљ био уништење.

Он је постао отац свога народа.

И личност која је урадила више него ико други да осигура опстанак модерне државе Босне и Херцеговине.

Многима није предодређено да остваре оваква постигнућа у једном животном вијеку.

Нити је предодређено било којем обичном човјеку.

Алија Изетбеговић није био обичан човјек.

Он је рођен у лето 1925. године; растао је у свијету који је већ носио ожиљке од бруталних сукоба који су обиљежили 20. вијек; ти сукоби – та искушења одразили су се и у његовом животу и личности.

Начин на који свако од нас реагује на околности у нашим животима божије је давање. Алија Изетбеговић је реаговао са одлучношћу и принципјелно.

Као многи његови сународници, он је црпио снагу и из исламског наслеђа и европског поријекла; и једно и друго га је обогаћивало, и ни за једно се није извињавао.

Римски државник и мислилац Цицерон је једном рекао да је карактер храброг и одлучног човјека такав да неће поклекнути пред несрећом нити ће напустити свој положај.

Алија Изетбеговић је у потпуности потврдио ову изреку.

Могao је живјети удобно, прихватајући диктате историје и склањајући се иза вела пристојног конформизма.

Умјесто тога, он је провео године у затвору због политичке визије која је често била искривљена – и исто тако често несхваћена.

За уношење такве нетакнуте визије у домен практичне политике, упркос понекад убитачном отпору, требало је имати снаге и интегритета. Изетбеговић је показао обоје.

Живио је једноставним животом, у којем није било нимало цинизма или таштине.

За вријеме Изетбеговићевог живота Босна и Херцеговина је претрпела двије ужасне трагедије између деценија тоталитарног режима. Осиромашили су је политичари чије средство су били страх и сила умјесто толеранције и увјеравања.

Лакше је покренути људе, поготово уплашене људе, крутим идеологијама и ниским побудама; теже их је увјерити, поготово у вријеме рата, у мудрост умјерености и врлину неприхватањ искључивости.

Да се изабере толеранција, да се изабере суздржаност и одбаци искључивост потребна је храброст.

Жак ни најжешћи критичари Алије Изетбеговића не би могли порећи да је он посједовао ту особину у великој мјери.

Због тога данас у Босни и Херцеговини има мушкараца и жена добре воље, који имају ту исту храброст и који истински желе да предводе у борби за опште добро. Они ће у његовом изванредном животу и мирном начину на који се суочио са смрћу

наћи инспирацију да се чврсто држе вриједности своје вјере и европске судбине Босне и Херцеговине, да би се сви који живе у овој земљи, без обзира на вјероисповијест, без обзира на поријекло, могли осјећати удобно и сигурно.

То су људи који ће изградити будућност за ову земљу, која ће бити боља од њене прошлости. И то је, вјерујем, најбољи споменик животу Алије Изетбеговића.

Мисли и молитве моје супруге и мене, и сигуран сам, многих далеко изван граница Босне и Херцеговине, упућене су његовој породици.

Ово је био живот храбрости, проживљен до краја.

На овом дару, захвалимо Богу.

Нека му је вјечити рахмет.